

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U003565

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-07-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: наказ ЗНУ від 29.07.2026 № 334

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пайдаркіна Анастасія Петрівна

2. Anastasiia Paidarkina

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 091

Назва наукової спеціальності: Біологія

Галузь / галузі знань: біологія

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: ОП 48545 Біологія

Дата захисту: 07-07-2026

Спеціальність за освітою: Біологія

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 0000000000

Місцезнаходження: 00000, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 13774

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 34.05

Тема дисертації:

1. Особливості будови брижі тонкого кишківника та його лімфоїдного компоненту в нормі і при спайковому процесі у щурів (анатомо-експериментальне дослідження)
2. Features of the structure of the mesentery of the small intestine and its lymphoid component in the norm and during the adhesive process in rats (anatomical and experimental study)

Реферат/анотація:

1. З даними ВООЗ спайки виникають значно частіше, як ускладнення після хірургічних втручань (83%), у порівнянні з іншими типовими післяопераційними ускладненнями (грижі, інфекції, тромбоемболія) За останніми даними МОЗ України спайкова хвороба займає 3-є місце за поширеністю в Україні внаслідок воєнних дій. Вікові зміни, запальні процеси, дисбактеріоз, хірургічні втручання є наслідками дії різноманітних фізичних і хімічних факторів, які призводять до змін в будові та функціонуванні компонентів очеревини з подальшим ремоделюванням її окремих гістологічних структур. Мета: дослідити особливості будови брижі тонкого кишківника та його лімфоїдного компоненту в нормі та при спайковому процесі у щурів. Завдання: 1. Оцінити поведінку тварин з експериментальним спайковим процесом. 2. Дослідити морфологічні параметри щурів, брижі тонкого кишківника в нормі і при спайковому процесі. 3. Проаналізувати морфометричні параметри спайок черевної порожнини тварин досліджуваної групи. 4.

Описати розміри, топографію і кількість молочних плям в брижі тонкого кишківника в нормі і при спайковому процесі. 5. Дослідити загальну кількість і топографію лімфоцитів, PNA+ -імунологічно незрілих лімфоцитів і SBA+ -B-лімфоцитів в брижі тонкого кишківника в нормі і при спайковому процесі. 6. Виявити PNA+ - і LCA+ - антигенпрезентуючі клітини, дослідити їх топографію і кількість в брижі тонкого кишківника в нормі і при спайковому процесі. 7. Дослідити площу колагенових волокон Іго і ІІІ-го типів в брижі тонкого кишківника в нормі і при спайковому процесі в співвідношенні з кількістю фібробластів. 8. Ідентифікувати SBA+ -ConA+ -B1- лімфоцити від SBA+ -B-лімфоцитів, дослідити їх кількість і топографію. 9. Проаналізувати кореляційні взаємозв'язки між морфометричними показниками брижі тонкого кишківника при експериментальному спайковому процесі. Всі тварини були поділені на три групи. І-а група – інтактна. ІІ-а група – контроль, тваринам якої одноразово вводили 0,5 мл 0,9% розчин хлориду натрію. Для моделювання спайкового процесу тваринам ІІІ-ої експериментальної групи внутрішньоочеревинно вводили 0,5 мл 20% суспензії тальку, після чого тварини виводилися з експерименту на 7-у, 14-у і 21-у добу після ін'єкції. Розтин і забір матеріалу для подальших досліджень виконувалися в умовах анестезії з дотриманням нормативів Конвенції з біоетики Ради України і Європи. Для досягнення поставлених задач нами були задіяні фізіологічний, анатомічний, гістологічний, морфометричний, лектингістохімічний методи, також імпрегнація сріблом за методикою Лейдлоу, мікроденситометрія із використанням цифрових зображень і програмного забезпечення ImageJ, світлова мікроскопія, мікрофотографування, математичний, статистичний, кореляційний методи. Застосовувалися також методики спостереження, планіметричний, візуалізація молочних плям розчином пікринової кислоти, фарбування зразків за стандартною методикою гематоксиліну і еозину, застосування панелі лектинів з бензидиновою та нафтоловою системами візуалізації для ідентифікування імунокомпетентних клітин. В ході експерименту виявлено, що в нормі тварини зазвичай добре адаптуються і активно досліджують територію. В тварин спостерігається нормальна інтенсивність грумінгу, відмічається графік харчування і пиття з нормальною, характерною для здорових особин, періодичністю. В тварин експериментальної групи вже на 7-му добу спостерігалися значні зміни їх поведінкових реакцій. У тварин переважав малорухливий спосіб життя, вони стали сонними, млявими і в основному перебували в темних кутках. На 21- у добу був відзначений неохайний зовнішній вигляд щурів, тобто цикл грумінгу порушується. До цих симптомів додається здуття живота, що супроводжується асиметрією черева. Велика частина їжі залишається недоторканою, що свідчить про зникнення апетиту і порушення процесу травлення. Встановлено, що розвиток спайкового процесу корелює із зниженням індексу маси тіла. Існуючі методи забору плівкового матеріалу і отримання плівкових препаратів на сьогоднішній момент вимагають доопрацювання і удосконалення. На фото проведено демонстраційний спосіб забору зразків брижі тонкого кишківника, після чого матеріал обережно переносилися на підготовлену продезінфіковану поверхню тонкого пінопласту розмірами 1х1 см задля запобігання скручування специфічної тонкої структури плівкового матеріалу. Перебіг експериментального спайкового процесу характеризуються прогресуючим ремоделюванням тканин брижі тонкого кишківника і утворенням фіброзних структур. На 7-й день фібринові структури тонкі і однорідні, у вигляді білого нальоту на поверхні тканини. На 14-й день характеризуються як тверді, щільні і зернисті утворення в вигляді лусочок. На 21-й день після введення тальку набувають хрящоподібної структури і містять тверді неоднорідні конгломерати.

2. According to WHO, adhesions occur much more often as complications after surgical interventions (83%), compared to other typical postoperative complications (hernias, infections, thromboembolism). According to the latest data of the Ministry of Health of Ukraine, adhesions are the 3rd most common in Ukraine due to military operations. Age-related changes, inflammatory processes, dysbacteriosis, surgical interventions are the consequences of the action of various physical and chemical factors that lead to changes in the structure and functioning of the components of the peritoneum with subsequent remodeling of its individual histological structures. Aim: to study the structural features of the mesentery of the small intestine and its lymphoid component in normal and in the case of adhesions in rats. Tasks: 1. To assess the behavior of animals with experimental adhesions. 2. To study the morphological parameters of rats, the mesentery of the small intestine in normal and in the case of adhesions. 3. To analyze the morphometric parameters of abdominal adhesions of

animals of the studied group. 4. To describe the size, topography and number of milk spots in the mesentery of the small intestine in normal and in the case of adhesions. 5. To investigate the total number and topography of lymphocytes, PNA+ -immunologically immature lymphocytes and SBA+ -B-lymphocytes in the mesentery of the small intestine in normal and in the case of adhesions. 6. To identify PNA+ - and LCA+ -antigenpresenting cells, to investigate their topography and number in the mesentery of the small intestine in normal and in the case of adhesions. 7. To investigate the area of collagen fibers of types I and III in the mesentery of the small intestine in normal and in the case of adhesions in relation to the number of fibroblasts. 8. To identify SBA+ -ConA+ -B1 lymphocytes from SBA+ -B lymphocytes, to investigate their number and topography. 9. To analyze the correlations between the morphometric parameters of the mesentery of the small intestine during the experimental adhesion process. All animals were divided into three groups. Group I - intact. Group II - control, the animals of which were injected once with 0.5 ml of 0.9% sodium chloride solution. To simulate the adhesion process, animals of the III experimental group were injected intraperitoneally with 0.5 ml of 20% talc suspension, after which the animals were removed from the experiment on the 7th, 14th and 21st days after the injection. Dissection and collection of material for further studies were performed under anesthesia in compliance with the standards of the Convention on Bioethics of the Council of Ukraine and Europe. To achieve the set goals, we used physiological, anatomical, histological, morphometric, lectinhistochemical methods, as well as silver impregnation according to the Laidlaw method, microdensitometry using digital images and ImageJ software, light microscopy, microphotography, mathematical, statistical, correlation methods. We also used observational, planimetric, visualization of milk spots with a solution of picric acid, staining of samples using the standard hematoxylin and eosin method, use of a lectin panel with benzidine and naphthol visualization systems to identify immunocompetent cells. During the experiment, it was found that normally animals usually adapt well and actively explore the territory. The animals have a normal intensity of grooming, a feeding and drinking schedule with a normal, characteristic of healthy individuals, periodicity is noted. In the animals of the experimental group, significant changes in their behavioral reactions were observed already on the 7th day. The animals led a sedentary lifestyle, they became sleepy, lethargic and mainly stayed in dark corners. On the 21st day, the rats had an untidy appearance, that is, the grooming cycle was disturbed. These symptoms were accompanied by bloating, accompanied by asymmetry of the abdomen. Most of the food remains intact, which indicates the loss of appetite and impaired digestion.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Пайдаркіна А.П., Куш О.Г. Особливості будови лімфоїдної тканини серозних оболонок щурів у нормі і при спайковій хворобі. *Intermedical journal*, випуск 1, 2024 р. С.160-164.
- Пайдаркіна А.П., Куш О.Г. Морфофункціональні зміни очеревини і її структур при спайковій хворобі. *Вісник проблем біології і медицини*, 2024. Вип. 1 (172). С. 97-106.
- Пайдаркіна А.П., Куш О.Г. Особливості розподілу і характеристика молочних плям брижі кишківника у щурів в нормі та при спайковій хворобі. *Актуальні проблеми сучасної медицини*. 2024. Том 24, Випуск 1 (85). С. 119- 123.
- Пайдаркіна А.П., Куш О.Г. Ремодельовання очеревини і зміни її вісник лімфоїдного компоненту при експериментальному моделюванні спайкової хвороби у щурів. *Scientific Journal «ScienceRise: Biological Science»* No1(38)2024. С.10-16.

- Пайдаркіна А.П., Куш О.Г. Особливості топографії і кількості SBA+ - В-лімфоцитів в брижі кишківника в нормі та при формуванні спайкового 13 процесу. Біологія та екологія. 2024. Том 10. №1. С.125-130.
- Пайдаркіна А.П., Куш О.Г. Особливості розподілу колагенових волокон І-го та ІІІ-го типів в брижі кишківника щурів під час формування спайкового процесу. Вісник проблем біології і медицини – 2024 – Вип. 2 (173). С. 391-399.
- Пайдаркіна А.П., Куш О.Г. Кореляційний аналіз функціональних зв'язків між морфологічними показниками брижі тонкої кишки при спайковому процесі. Ukrainian scientific medical youth journal, 2024, Supplement 2 (147). Р. 112-121.
- Kushch O, Paidarkina A. Investigation of antigen-presenting cells in the intestinal mesentery in normal and adhesive processes. Bull Med Biol Res. 2024;6(3):32–39.
- Куш О.Г., Пайдаркіна А.П. Спосіб лектингістохімічного фенотипування SBA+ -Con A+ - B1-лімфоцитів від SBA+ - В-лімфоцитів в брижі кишківника в нормі та при спайковому процесі. Scientific multidisciplinary monograph «Science in the context of innovative changes», 2024. Р.90-97.
- Куш О.Г., Пайдаркіна А.П. Усучаснений погляд на морфологію очеревини та її ремоделювання за спайкової хвороби. Наук. Вісник Ужгород. ун-ту. (Сер. Біол.). 2023. Vol. 55. С. 50-61.
- Пайдаркіна А., Куш О. (2023). Дослідження морфологічних особливостей очеревини білих щурів і методика її забору. Морфологія, 2023. No 3(17), 162-167.
- «Морфогенез та регенерація» (IV Жутаєвські читання). Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю 18-19 квітня 2024 м. Полтава, Україна.
- XXIII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Довкілля і здоров'я» 25 – 27 квітня 2024 року Тернопільському національному медичному університеті імені І.Я. Горбачевського МОЗ України.
- VII міжнародна науково-практична конференція «Сучасні проблеми біології, екології та хімії», 25-27 квітня 2024 р. Україна, м. Запоріжжя.
- Науково-практична конференція з міжнародною участю «Досягнення та перспективи лектиноморфології» до 70-річного ювілею професора кафедри гістології, цитології та ембріології, Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки Олександра Дмитровича Луцика м. Львів.
- Всеукраїнська наукова конференція з міжнародною участю «Актуальні питання морфології», присвячена 100-річчю від дня народження професора Лева Михайловича Личковського 17 травня 2024 м. Львів.
- Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Тканинні реакції в нормі, експерименті, клініці», національний медичний університет імені О. О. Богомольця 13-14 червня 2024, м. Київ.
- European congress of scientific achievements. Proceedings of the 12th International scientific and practical conference. Barca Academy Publishing. Barcelona, Spain. 2024.
- Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Тканинні реакції в нормі, експерименті, клініці», національний медичний університет імені О. О. Богомольця 8-9 червня 2023, м. Київ.
- XI регіональна, I всеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні проблеми та перспективи розвитку природничих, медичних та фармацевтичних наук», 26 квітня 2025 року. м. Запоріжжя
- Міжнародна науково-практична конференція здобувачів вищої освіти і молодих вчених “Актуальні проблеми розвитку сучасної науки: виклики та перспективи”. Запоріжжя : ЗНУ, 2025.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кушч Оксана Георгіївна
2. Oksana H. Kushch

Кваліфікація: д.б.н., професор, 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3827-3752

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шаторна Віра Федорівна
2. VIRA F. SHATORNA

Кваліфікація: д. б. н., професор, 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5853-9864

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білаш Сергій Михайлович
2. Serhii M. Bilash

Кваліфікація: д. б. н., професор, 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8351-6090

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Григорова Наталя Володимирівна

2. Natalia V. Hryhorova

Кваліфікація: к.б.н., доц., 03.00.13

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0001-6195-7717

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Новосад Наталія Василівна

2. Nataliia Novosad

Кваліфікація: к.б.н., доц., 02.00.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5993-9870

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Фролов Олександр Кирилович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Фролов Олександр Кирилович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Дребезов Денис Олегович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна